

Russischestraat

Eindelijk komt het uiterste puntje van Rotterdam aan de orde. Ofschoon ik (in 1948) ben geboren in de Nolet Stichting in Schiedam, heb ik mijn eerste levensjaren doorgebracht aan de Boergoensevliet 45c in Rotterdam-Zuid. Toen ik 4 jaar was zijn we verhuisd naar de Beeningerstraet 13 in Overschie, waar mijn moeder het vreselijk vond.

Mijn ouders hebben toen 2 jaar later (in juni 1954) hun woning geruild met de familie Kwant uit de Russischestraat 84b in Rotterdam West (Oud Mathenesse); hier heb ik gewoond tot eind 1966.

Mijn jeugd ligt dus voornamelijk in Oud Mathenesse waar ik de (houten) gereformeerde Koningin Julianaschool (school met den bijbel) aan de Tjalklaan bezocht, achter de (openbare stenen) Finlandiaschool in de Brigantijnstraat. Ondanks het feit dat mijn ouders Nederlands Hervormd waren, kwamen mijn zus Joke en ik terecht op de gereformeerde basisschool. Voor de gymnastieklessen liepen we over het 'zwarte weggetje', de spoorlijn over naar Spangen. Als ik mij goed herinner hadden wij gymnastiekles in de Van Lennepstraat.

'Onze' hervormde kerk was het houten kerkje aan het einde van de Engelsestraat, nog vóór het Witte Dorp. Helaas heb ik hier geen foto van (ik zou er dolgraag een foto van willen hebben, maar heb dit nog nooit in een boek over Rotterdam gevonden). Er zijn trouwens niet zo veel foto's te vinden van het deel van Oud Mathenesse waar ik gewoond heb.

Het verhaal van Udo Pemmelaar komt mij dan ook heel bekend voor en bracht vele herinneringen naar boven. In de Russischestraat woonde ik recht tegenover slagerij Kranendonk. Zij hadden een dochter, die net iets jonger was dan ikzelf (Laura), en 2 zoons als ik mij goed herinner.

Ik weet nog dat de familie Kranendonk televisie kreeg en dat er een antenne op het platte dak van de winkel/woonhuis geplaatst moest worden.

Deze antenne werd vastgezet met witte plastic lijnen en omdat er een groot stuk over was kreeg Laura dit als springtouw. Wat waren wij als meisjes in de straat 'jaloers' op zo'n mooi nieuw, groot springtouw!

In het begin van het televisie-tijdperk gingen we als kinderen op woensdag- en zaterdagmiddag TV-kijken bij de familie Kloet. De omroepster Tante Hanny die met beide handen altijd zwaaide en Dappere Dodo herinner ik mij het best. De familie Kloet had in elk geval 2 zoons, Kees en Dikkie. Dikkie was de jongste en droeg een beugel om zijn been nadat hij polio had gekregen.

De Russischestraat liep van de Hogenbanweg (met een muurschildering tegenover de ijszaak die daar was) met een bocht aan het einde naar de Engelsestraat. Daar aan het einde (bij de Bulgaarsestraat) was ook een groot gymnastieklokaal, waar ik jarenlang lid was van de gymnastiekvereniging.

In het eerste deel van de Russischestraat had je meerdere winkels.

Aan de kant van de huizen was er aan het begin de reeds genoemde ijszaak, waar ook een snoeptafel was met een grote glazen plaat, zodat je kon aanwijzen welk snoep je wilde kopen voor 5 of 10 cent. Op de hoek van de Hongaarsestraat was vervolgens de sigarenwinkel van Slui en op de andere hoek de kruidenierszaak van Van Meenen. Van Meenen was een echte ouderwetse kruidenierszaak met veel artikelen die nog afgewogen moesten worden op zo'n weegschaal (Berkel??), met daarop een aparte houder voor puntzakjes.

De winkels die ik mij herinner tegenover de huizen in de Russischestraat vanaf de Hogenbanweg waren: Melkwinkel Kramer-Freher op de hoek van de Deensestraat, slagerij Kranendonk (hoek Belgischestraat), melkwinkel RMI op de hoek van de Finsestraat, een slagerij de volgende hoek van de Portugesestraat en een kapper helemaal aan het einde bij het gymnastieklokaal.

Kinderen die ik mij herinner uit de Russischestraat (en vlak daarbij) waren o.a.: Laura Kranendonk (van de slagerij), Joke Schrij, Henny van der Giessen, Thea en Ton Verhaal, Mies en Hilde Kleinekoort, Marja Jongekrijg, Ria Pols, Jopie en Cora de Hoop, Henny en Carla Wattèl, Dikkie en Kees Kloet, Sylvia en Martin Jansen, Jopie van der Most, Wim Eikelenboom. Ik vergeet er vast nog een heleboel!!

'Achter' de Russischestraat was onderaan de dijk de Schiedamseweg; deze liep vanaf de Hogenbanweg helemaal door, langs het Witte Dorp, naar de Tjalklaan, vlakbij het Marconiplein. Aan de Schiedamseweg was net om de hoek van de Hogenbanweg een slagerij en drogist Van der Kamp. Even daar voorbij in het eerste of tweede portiek woonden Patricia en Yvonne Paay, op de eerste etage als ik mij niet vergis. Yvonne speelde wel eens bij ons in de Russischestraat. Evenwijdig aan de Russischestraat liep de Engelsestraat en de genoemde zijstraten van de Russischestraat (Deense-, Belgische-, Finse en Portugesestraat) liepen ook achter de Engelsestraat helemaal door tot de Zweedsestraat. In de Engelsestraat waren de door Udo Pemmelaar reeds genoemde Boekhandel Bolle met z'n bibliotheek (die ik helemaal heb 'stukgelezen' en schoenmaker Rutten. In mijn herinnering zat daar ook een groentezaak, waar ik 's winters verse zuurkool uit het vat moest halen en waarvan ik onderweg plukjes zuurkool liep te snoepen. Heerlijk!! In de bocht van de Engelsestraat zat ook een apotheek, waar ik het prachtig vond om te kijken naar het 'pillen draaien'.

In het Witte Dorp huurden we soms een fietsje. Een autoped kon je er huren voor 5 cent en een klein fietsje (met 'autopedbandjes') voor 10 cent.

Overdag kwamen de 'gewone' wagens langs de deur (schillenboer, voddenman, viskar en uiteraard een bakkerswagen en een melkwagen; soms mocht ik die melkman helpen en met een maatkan b.v. 1 liter in de pan van een bewoner schenken. Losse melk was toen nog heel gewoon in die jaren 50.

's Avond kwam de ijswagen van Jamin vaak langs en als je geluk had kreeg je een 'dubbeldik' ijsje van 10 cent.

Achter de Zweedsestraat was de Franselaan met heel veel winkels en ook deze laan kwam uit op de Tjalklaan. Op het Marconiplein stond in mijn jeugd het bestelkantoor (kiosk) van Gebr. Van Eijsden met daarop 'Kitje Kool'. Kitje Kool draaide altijd rond en als kind vond je dat prachtig!

In die vijftiger jaren speelden we meestal op straat, maar als het slecht weer was mocht ik van mijn moeder ook binnen komen spelen met een aantal vriendinnetjes. Mijn moeder vond het prima als we van de eettafel en kleden 'tenten' bouwden. We moesten wel beloven alles daarna op te ruimen, maar ik denk dat we dat ook regelmatig vergaten!

Wij hadden een benedenwoning (met een voor-, tussen- en achterkamer), die mijn ouders hadden doorgebroken tot 2 kamers, omdat slapen in die tussenkamer zonder ventilatie niet erg gezond was. Mijn zus en ik deelden 1 kamer en mijn ouders hebben tot aan mijn trouwen in 1967 altijd op een slaapbank in de woonkamer geslapen.

In de lange gang naar de keuken was een diepe gangkast naast het toilet. Op enig moment heeft mijn vader daar een douche in gemaakt en fungeerden de

openstaande deuren van deze 'douche' en de WC als aan- en uitkleedhokje. Zelfs de burens (familie Verhaal) kwam bij ons wekelijks de douche gebruiken.

Als het 's zomers mooi weer was ging wij als kinderen 'kamperen' op het landje van de Hoge Banweg. Mijn moeder gaf ons dan een oud koekenpannetje, lucifers, een mesje, aardappels en een stukje margarine mee om aardappels te bakken; veel kinderen kregen dat niet mee, maar mijn moeder deed daar – gelukkig – niet zo moeilijk over. Een oud kleed werd 'het huis' of we maakten er een tentje van. We waren dan weer een hele morgen of middag zoet.

In de Winter gingen we massaal met een slee van de Rotterdamsedijk af (waar de tram reed) naar beneden (wie o wie heeft hier nog een foto van?!).

In het voorjaar was het ook geweldig om met je rolschaatsen over het voetgangerspaadje (tramholletje) naar beneden te suizen, waarbij het soms moeilijk was om mensen te ontwijken die over dit pad naar 'boven' liepen, naar de tramhalte.

Ik ben benieuwd of er meer mensen herinneringen aan Oud Mathenesse willen delen in DOR (De Oud-Rotterdammer). In de Rotterdamse boeken komt deze wijk bijna niet aan bod!

Het houdt dan op bij het Witte Dorp en Spangen.

En dan de bekende Nederlanders, die in DOR van 23-2-2010 genoemd worden. Ik mis daar Pim Doesburg, de keeper van Sparta die in de Belgischestraat woonde en even iets ouder was dan ikzelf.

Elly Visser-Smit

[Retour](#)